

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 11 (1983/1984)

Številka 2

Strani 114-117

Ciril Velkovich:

V SPOMIN NA JURILJO VEGO IN NJEGOVA DELA

Ključne besede: novice.

Elektronska verzija: <http://www.presek.si/11/647-Velkovich.pdf>

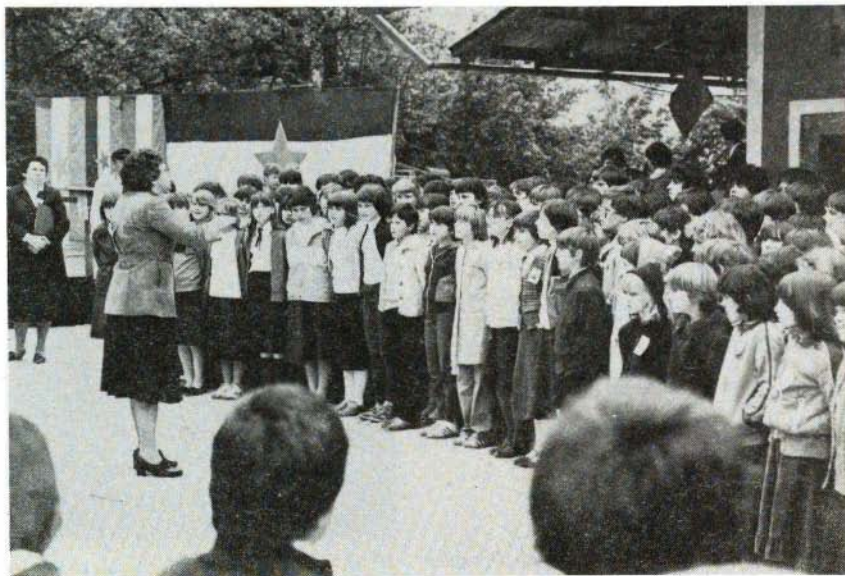
© 1983 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA - založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

V SPOMIN NA JURIJO VEGO IN NJEGOVA DELA

Znameniti slovenski matematik JURIJ VEGA je napisal več matematičnih učbenikov in znanstvenih razprav ter izdal več različnih matematičnih tabel. Njegove prve logaritemske tabele so izšle že leta 1783, točno pred dvesto leti. Pomembno obletnico smo kljub slabemu vremenu zelo svečano in lepo proslavili. V Zagorici nad Dolskim, rojstni vasi JURIIJA VEGA, se je 28. maja zbralo veliko udeležencev proslave, med katerimi smo bili člani Društva matematikov, fizikov in astronomov SR Slovenije, zastopniki skupščin občin Ljubljana Moste-Polje in Litija, še največ pa je bilo domačinov, ki so velik prostor pred rojstno hišo JURIIJA VEGA skoraj docela napolnili. Slovesnost je pričel predsednik skupščine kulturne skupnosti Ljubljana Moste-Polje, dr. Tihomir Pintar, slavnostni govor pa je imel doc. dr. Tomaž Pisanski z ljubljanske univerze, ki je tudi odkril doprsni kip (Slika na naslednji strani). V kulturnem programu so nastopili združeni pevski zbori osnovnih šol Moravče, Ljubljana-Polje in Dolsko (Slika spodaj) pod vodstvom Andreja Rupnika, Irene Mejač in Nežke Čad, pevski zbori tovarne ISKRA-Kibernetika, tozd VEGA iz Ljubljane, mladinski pevski zbor krajevnne skupnosti Klopce pod vodstvom Pavla Povirka, učenci domače osnovne šole Križevska vas pa so pripovedovali o življenju JURIIJA VEGA.

V Spomin na našega rojaka JURIJA VEGO je bilo že veliko storjenega. V rojstni vasi je bila večkrat preurejena spominska soba (1865, 1904, 1954, 1982), za kar ima največ zaslug prof. Jože Povšič v sodelovanju z ing. arh. Matijo Suhadolcem, ki je uredil tudi okolico najnovejšega Vegovega spomenika v Zagorici. V nadaljevanju bomo na kratko prikazali seznam večine pomembnejših znanih del in poimenovanj v spomin na JURIJO VEGO.

LITERARNA DELA

1. Jakob Bedenek, *Od pluga do krone* : Zgodovinski roman. - Ljubljana : Ig. pl. Kleinmayer und Fed. Bamberg, 1891.
2. Niko Kuret, *Kranjski baron, radijska igra*, Ljubljana, 1954.
3. Makso Pirnat, *Jurij baron Vega* : slovenski junak in učenjak. - Celovec : Družba sv. Mohorja, 1906.
4. Lavo Čermelj, *Jurij Vega*. - Ljubljana : DMFA SRS in Mladinska knjiga, 1954.
5. Jože Povšič, *Bibliografija in biografija Jurija Vego*. - Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 1972.
6. Sandi Sitar, *Moja žena Svoboda* : televizijska drama. - 1980.
7. Sandi Sitar, *Jurij Vega*. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1980.
8. Jože Povšič, *Jurij Vega*. - Maribor : Založba Obzorja, 1983.
9. Sandi Sitar, *Jurij Vega*. - Ljubljana : Partizanska knjiga, 1983. - Znameniti Slovenci.

SLIKE

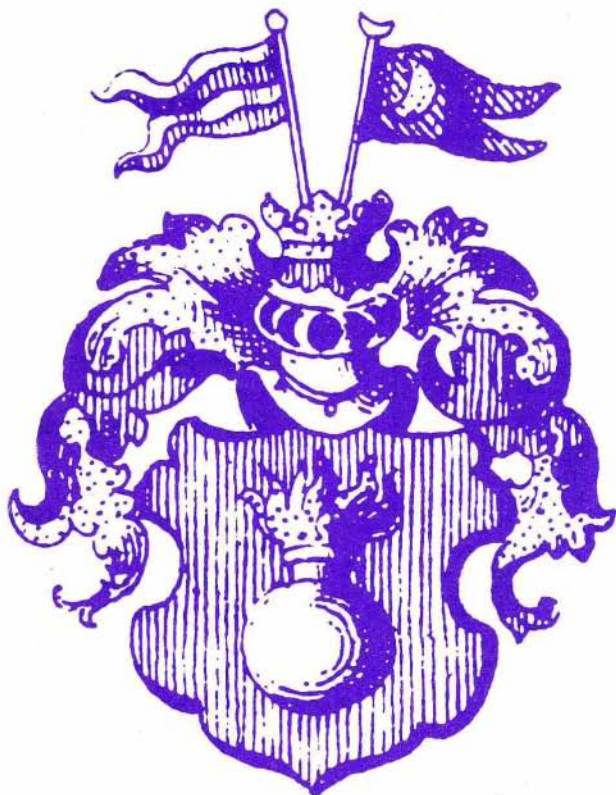
1. A.Ecker, H.Benedicti, *grafika - kot major, (1793-1796); - kot podpolkovnik, 1802*.
2. P.Wolf p., *grafika, 1802, 1838*.
3. (Ivan Zajc), *risba, okoli 1904*.
4. Miha Maleš, *lesorez, 1922; kasneje s korekturami*.
5. Elko Justin, *lesorez, Življenje in svet, 14 (1933) št. 20*.
6. Matej Sternen, *olje, 1938, Jugoslovanska dvorana na univerzi v Pittsburgu, ZDA*.
7. M.Zlamalik, S.Dokić, B.Kocmur, *znamka, 1954*.
8. Miligoj Dominko, *barvna ilustracija, Galaksija (1979) oktober, št. 90*.

KIPI

1. (Franc Zajc), *mali kip, 1873, last prof. dr. Alojzija Vadnala*.
2. Martin Bizjak, *na portalunekdanje idrijske gimnazije, 1903*.
3. Ivan Zajc, *osnutek za kip v Ljubljani - ni ohranjen, Slovan, 1903*.
4. Ivan Zajc, *mavčni osnutek, 1903, DMFA SRS; 1906, Moravče; 1969, fakulteta za elektrotehniko v Ljubljani*.
5. Aladar Zahariaš, *mavčni osnutek, 1981, SO Ljubljana Moste-Polje; 1983, Zagorica*.

DRUGE PUBLIKACIJE

1. *Spominska razglednica ob 150. obletnici rojstva, 1904*.
2. *prospekt, Ljubljana : DMFA SRS in Mladinska knjiga, 1968*.
3. *Razglednica (P.Eolf p.)*. - Ljubljana : DMFA SRS in Mladinska knjiga, 1968.
4. *barvna razglednica (M.Sternen) DMFA SRS, 1983*.

POIMENOVANJA PO JURIJU VEGI

- 1. Krater Vega v Mare Australe na Luni.*
- 2. ploščica - litoželezna na cerkvi v Križevski vasi, 1856.*
- 3. ploščica - lesena na rojstni hiši v Zagorici - ni ohranjena, 1856.*
- 4. ploščica - marmornata na rojstni hiši v Zagorici, 1904.*
- 5. Vegova ulica (Vegastrasse) na Dunaju v XIX. okrožju.*
- 6. Vegova ulica v Ljubljani.*
- 7. Vegova ulica v Moravčah.*
- 8. osnovna šola Jurija Vege v Moravčah.*
- 9. šolski center (prej gimnazija) Jurija Vege v Idriji.*
- 0. tovarna Iskra Kibernetika, Kranj - tozd VEGA, Ljubljana.*

Ciril Velkoverh